

SZARVAS VILÁGA

SZERKESZTŐSÉG:

Belicey-út 9 szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratot a szerkesztőség nem ad vissza. Nyíltérben egy sor közlési díja 50 f.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. SÁMUEL ANDOR

KIADÓHIVATAL:

Belicey-út 9 szám, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Előfizetés: Egész évre 10 k, fél évre 5 k. Vidéken 12 k. Egy szám 30 f.

Kossuth sirjánál.

Ujjongó öröm és lelkesedés mindenütt. Az őszi hervadás komorságát a szabadság lehetétől ittasult milliók dehogyan is érzik. A százados bilincsek-ből felszabadult elnyomottak örömtüzei lobognak a függetlenített magyar nemzet oltárán. Káprázatos, gyönyörű jövő mesés illuzióival telnek meg a boldogságban uszó lelkek. És mi sirodhoz jövünk, és sirodon zokogunk békén berladó, dicő Kossuth apánk. H z ad aránd kolun , u anad i ltu függetlenségünk szentelt apostola, ki sohase tud f je h jani azok löt, kik nemzeted, hazád ellen emelték durva kezüket. Hozzad jövünk és szorongó lélekkel előtted öntjük ki lelkünk minden keserűségét, melyben e megtépett, ellenség által tiport szent rögök, szent hön földünk minden fájdalma felsikolt. Téged hívunk utánad vágyunk, tőled várjuk a segédmet, mellyel utat nyitsz, irányt szab nekünk a jövőre. A halottak néma birodalmát megtölti a szabadságért epedők zsolozsmája s mi hervadó levelekkel borított sirodon megrendült kellel hallgatjuk a lélekharang zugását. Szabadok vagyunk és megsiratjuk ezt a szabadságot, melyért irtózatossabb díjat még nép, nemzet nem fizetett ezen a világon! Szabadok vagyunk és fojtó öleléssel vészük körül határainkat elvakult ellenségeink milliói. Ébredj Kossuth apánk, szabadítsd fel őt enyészet, hadd állhasson soraink élére s hadd vezessen bennünket egy újabb szent csatára, melyből kegyel-

mei kőrö koldusként sohase kerülhessen ki a magyar melyben inkább az utolsó szálig el veszünk, de dics-telenül élni nem akarunk soha! Ébredj Kossuth apánk, hallhatatlan, glóriás vezérünk s töröld le a szíven ütött, elhagyott magyar forró könnyeit!

A szarvasi

„Köztársasági Párt“

Szervező előértekezlete.

mult sz mában eleztük is, f. hó 9-én d. u. 4 órakor a Szarvasi Gazda, és Ipari szövetkezetében községünk független érzelmi lakosságának régi kipurált, derék harcossai előtanácskozást tartottak az alakítandó Köztársasági Párt ügyében. Az értekezletet Palaki János ev. tanító, a Nemzeti Tanács alelnöke nyitotta meg a mai idők jellemző lelkes szavakkal ismertette az össze jövetel célját. Igen élénk és tartalmas, azonfelül lelkes eszmecsere indult meg az új párt címe felett is. Bartos Pál ev. lelkész a Magyar köztársasági Néppárt címet ajánlotta a demokratikus jelleg kidomborítására; Krecsmárk Endre tan. kép. tanár Magyar Köztársasági Reformpárt elnevezést javasolta megfelelőnek, oly értelemben, hogy az új párt ne csak politikai, de társadalmi gazdasági és közmívelődési jellegű is legyen. Egy erre vonatkozó program tervet is bemutatott. Pilliszky János ev. tanító amellet agitált, hogy tisztán politikai programja legyen az új pártnak s Károlyi párt nevet viseljen. Igen beható eszmecsere keltett dr. Haviár Gyulának a Nemzeti Tanács alelnökének összefoglaló véleménye is. Végre Hajnal Béla kereskedő javaslatára az értekezlet elhatározta, hogy

küldöttségei meneszt Haviár Dániel-hez. ki bejegysége miatt nem j-l-nhetett meg s az ő bölcs tanácsát kéri ki és fogja irányadóul tekinteni, annál inkább is, mivel az ő kiváló tudása, évtizedes politikai bölcs tapasztalata nélkülözhetetlen az új pártalakulásnál. Megindító volt az a meleg szeretet, az a szinte rajongásig menő tisztelet és ragaszkodás, mellyel ez értekezleten a függetlenségi eszmék legpuritánabb jellemű, országos hírű vezérét, Haviár Dánielt ünnepezték.

Vasárnapi

népgyűlésről.

Az elmúlt vasárnap délután a szarvasi Nemzeti Tanács a községi nyári szinkör helyiségében igen látogatott beszámoló és tájékoztató népgyűlést tartott. A falragaszokon jelezve volt a központi Nemzeti tanács kiküldöttjének beszámolója is a legújabb politikai helyzetről, a fővárosi tanács tag azonban a közlekedésben beállott nehézségek miatt hénytelen volt távol maradni. A gyűlést Kelcsi J. tag, a szarvasi Munkás Tanács elnöke nyitotta meg lelkes szavakkal s a gyűlés elnökéül dr. Tóth Pált ajánlotta kit egyhangulag elfogadtak. Dr. Tóth Pál mint a Nemzeti Tanács elnöke általános tetszés és helyeslés közepett ismertette a jelenlegi politikai helyzetet s felkérte a Tanács alelnökét, Nagy Sándor postafelügyelőt a Tanács munkásságára vonatkozó beszámoló tartására. Nagy Sándor mindenkit fellelkesítő bevezető szavai után részletesen ismertette azt a fáradhatatlan s a polgárok érdekét szolgáló lelkes és szép sikerű munkát, melyet a Tanács végzett eddig is; jelentését éljenzés-

CLUBSPECIALITÉ CIGARETTAPAPIR ES HUVELY
MODIANO
PELUMULHATLAN
KÉNYVEZŐ ÉS VÉDELEGE

sel és tapssal fogadták. Most ismerhettük még igazán, hogy milyen derék, önzetlen munkás ember Nagy Sándor nemcsak a hivatalában, de a társadalomban is. Varga Ferenc cipész polgártársunk az iparosság részére nyers anyag beszerzését és a Központok beszüntetése iránt való intézkedést kért. A gyűlés ily irányban utasítja a Tanácsot. Fleischer Bernát cipész, azt óhajtja, hogy a hadi milliomosok nyissák meg erszényöket s tegyék lehetővé, hogy a Nemzeti Tanácsnak anyagi fedezete legyen humanus intézkedéseikhez. Beszédére az elnök megnyugtató felvilágosítást adott. Igen nagy hatást keltett még Tamási tanácsstag őszinte szavaival. Végül Kulcsár Mihály tanácsstag szavalt egy igen hatásos Petőfi-verset, zugó tetzés mellett. Majd a népszerű, ifjú elnök, dr. Tóth Pál gyújtó hatású záró szavai után a gyűlés véget ért s az egybegyűltek a Hymnus hangjai mellett oszlottak széjjel. A rokkantak, továbbá az iparosok és kereskedők, gyűlés után külön is tanácskozást tartottak a tanács tagjaival, őket érintő kérdések részletes megvitatása céljából.

Munkában a Nemzeti Tanács.

A szarvasi Nemzeti Tanács a nép háláját kiérdemlő lelkiismeretességgel folytatja továbbra is azt a nehéz munkát, melyet e végtelenül válságos idők szabtak ki, a nép bizalma folytán számára. A közrend és közélet, a hazatérő katonák ellátása körül tett szorgalmas és körültekintő intézkedései mindenképen biztosítják a dolgok zavartalan menetét. A jogosult kívánalmaknak igyekeznek azonnal eleget tenni, a panaszokat jóindulattal hallgatja meg és közmegelegedésre orvosolja. Becsületesen dolgozik, fárad, sokat, nagyon sokat. Nemes buzgalma teljes elismerést érdemel. Tevékenységéről rövid beszámolóink:

A hadisegély ügyeket, melyek fellebbezés folytán az alispánhoz kerültek, a tanács távirati megkeresésére az alispán elintézve már visszaküldte a Jeszenszky irodának, hol az érdekeltek a soros ügyvéd ellenőrzése mellett ügyeikben felvilágosítást nyerhetnek.

Búrgonyát, két vaggont a tanács kiosztatott első sorban a szegények közt a negyedik kerületben.

Petroleumot, melyet dr. Reismann Jenő ügyes akciója szerzett meg annyit méretett ki a tanács nemcsak Szarvas, de az egész

járás lakosságának, hogy mindenki legalább egy félve kielégíthette petroleum-szükségletét.

Búzát, mintegy 5000 métermázsát — két hónapra — biztosított a tanács lakosságunk számára, ezenkívül 800 métermázsát lisztet kizárólag a visszatérő katonáinknak. A többi elsőrendű szükségleti cikkek beszerzése iránt is állandóan buzgósággal intézkedik Fodor Dezső, a közéletmezési ügyosztály főnöke, aki eljárásáról a Tanács előtt mindennap beszámol és aki elhanyagolt közéletmezési ügyünk megoldását imponáló körültekintéssel s tudással végzi. Mentési munkálatait már Békésszentandrás községe is igénybe veszi.

Felhívást intéz a Nemzeti Tanács Szarvas egész társadalmához, a biztokosokhoz, a bankokhoz, a kereskedőkhöz, iparosokhoz hogy adahozzanak a hazatérők katonák részére. Többek közt azt mondja a felhívás: „az adakozással ne habozzatok, a huza-vona rendszer siratója az országnak, elébe kell menni az eseményeknek, gyorsan cselekedni, a visszatérő s jobbára földmives és iparos munkás testvéreinknek emberhez méltó, független megélhetést kell biztosítani a társadalomban“. A kereskedők eddig vagy harmincezer koronát adományoztak.

A jegyzői kart és előljárókat — Krsnyák Mihály adóügyi jegyző és Tóth esküdt kivételével — nemkülönböztetve még a főszolgabírókat és a képviselőtestületet is a Nemzeti Tanács lemondásra hívta fel. Az erre vonatkozó határozatát a belügyminiszterhez egyenesen terjesztette fel.

Nagy Sándort a Nemzeti Tanács alelnökét ebbeli minőségében való nagyfokú elfoglaltsága miatt a kereskedelemügyi miniszter a postahivatal vezetésére alól ideiglenesen felmentette.

A nemzetőrség Szarvason 80 tagból fog állani, emellett nagyszámu polgárőrséget szerveznek.

H I R E K

— **Milyen volt a 48-iki forradalom kezdete megyénkben?** Igen tanulságos érdekes az az összehasonlítás melyet az 1848-iki és a jelenlegi forradalmi napok között tehetünk. Békés-megyében az 1848 márc. 15-iki események nagy lelkesedést keltettek, főleg a jobbágyság eltörlése. Egmásután tartották a rendkívüli közgyűléseket, majd a megye alispánja, Szombathelyi Antal márc. 22-én a vármegyeház udvarán nagy

népgyűlést rendezett, melyen minden község képviseltette magát a nép megbízottaival. E gyűlésen elhatározták, hogy a megye ügyeinek vezetése képviselői alapon nyugvó „Központi Választmány“ alakítsák s a közrend védelmére pedig nemzeti őrséget szervezzenek. Mint jelenleg, úgy akkor is az első napokban zavargások voltak. Orosházán a nép fenyegető magatartása miatt a régi előljárókat el kellett távolítani. Békésen a városházát ostromolták s a bírót inzultálták. Füzessyarmaton az uradalmi majorsági földeknek estek neki s emiatt katonaságot rendeltek a lázongók megfékezésére. A berényi nép dühe annyira fokozódott az uraság ellen, hogy a földesúr hirtakán kitépdesték a fákat, a gátat pedig szétrombolták. 2 század katonasággal állították helyre a rendet. Az akkori rombolások és garázdálkodások azonban korántsem voltak akkorak, mint a mostaniak. Márc. 27-én a tekintetes korok és rendek pótlására megalakult a Közp. Választmány. A fentnevezett törvényeket megyénkben 1848. május 3-án hirdették ki s ekkor iktatták be az új főispánt, gróf Wenkheim Bélát, kinek előde a hírneves Gróf Károlyi György volt. A megye fegyveres nemzetőrjeinek száma 17.100 emberből állott; közülük 533 lovas volt. A hadügyminiszter felszólítására az ország déli részét fenyegető veszély elhárítására a megyétől 3000 nemzetőrt kért, de 4000-et küldöttek. A nemzetőrök élén az első alispán Szombathelyi állott s vele mentek a főszolgabírók, a főügyész és a többi megyei tisztviselők. Nagy-Becskerek körül sikeresen verték vissza a szerbeket. A nemzetőrök egyrésze aztán később visszatért, míg önkéntes csapat az új-aradi táborban maradt. Békésmegye közigazgatása történetének nevezetes mozzanata, hogy épen a 48-iki forradalom kitörését megelőzőleg volt főispánja Gróf Károlyi György, míg a történelem tanúsága szerint 1798—1504-ig Mátyás Király történelem fia, Corvin János viselte a megyei főispáni tisztséget. A török kitakarodása után Békésmegye oly néptelen lett, hogy 1700 május 8-án, az egész megyére mindössze 142 kor. 6 fillér adót vetettek ki.

— **Dr. Tóth Pál képviselőjelölt.** A népkormány elhatározta a jelenlegi osztályparlament felosztását. Az új választás — mint hírlik — egy hónapon belül megtörténik. Nálunk képviselőjelöltül legerősebben Dr. Tóth Pálnak, a nemzeti tanács elnökének nevét emlegetik. Kétségtelen hogy Dr. Tóth nagy népszerűségnek örvend és eddigi tevékenységével bebiztosította hogy valódi tehetség, mindenekfelett bölcs, józan fő és meleg szív aki a háború által megroskadt nép baját és sebeit lankadatlan erővel, szeretettel gyógyítja.

— **A tanítás ismét megkezdődik.** Az áll. polg. leányiskolában a tanítás f. hó 18-án, hétfőn ismét kezdetét veszi. A többi iskolák már az elmúlt csütörtökön nyitlak meg.

Békésvármegye osatlakozása. A keddi megyei rendkívüli közgyűlésen nagy lelkesedéssel csatlakozott Békésvármegye a Nemzeti Tanácshoz.

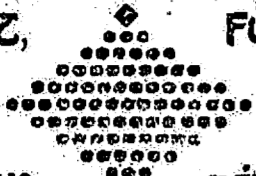
— **Beszűntetett vonatok.** Mezőtúr — Mezőhegyes között a 4612 sz. vonat Orosháza — Mezőtúr 4616 közlekedései Kisszénás — Kondoros között a 4614 sz. vonat forgalomba helyeztetett.

— **Munkaközvetítő az Árpád szállodában.** A nemzeti tanács határozatát hogy mind azok a munkások, akiknek mun-

NA NIRDETNI AKAR

HÁZELADÁSZ, FÖLDELADÁST

VÉZELZ VAGY BÉRLETET STB.

FORDULJON CSAK BIZALOMMAL KIADÓHIVATALUNKHOZ.

Lapunk óriási elterjedtsége a legnagyobb bizosítók arra, hogy a benne közölt hirdetések jó eredményekkel járnak.

Könyvnyomdánkban modern kivitelű nyomatásokat, rövid idő alatt készítenek.

Könyvkereskedésünkben divatos levéltáblák, irodalmi felszerelések, jutányosan kaphatók.

ALKALMI és MŰVÉSZI KÉPESLAPOKBAN DUS VÁLASZTÉK.

Rajztömbök, a legfinomabb fiúmei rajz-

papírok, vászon fedelű füzetek,

iskolai táskák, körzők vo-

nalzók, szivacsok,

palatáblák, írótollak, íro-

nok kaphatók

Sámuel A.

könyvkereskedésében.

A csodás hatású FÖLDES-féle

MARGIT SZAPPAN

a modern szépségápolásnál nélkülözhetetlen. — Ezen teljesen lugmentes, legfinomabb növényzsírokból készült, kellemes szagú, kitűnően habzó szappan igen kiadós, miért is családi használatra a legalkalmasabb.

Pár nap alatt

eltünteti a szeplőt, májfoltot, pattanást. A porusok állapotát is kitalálja, s biztos és gyorsan a felületet tisztítja.

Levossa

a bőr tisztaságát, úgy, hogy nyoma sem marad a szépséghibáknak. Világhírét pedig annak köszönheti, hogy egyszersmindenkorra elhúlasztja

a szeplőket

Ára 90 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drogéria-kereskedésben. Hozzájárul a Margit-Crém 1.20 és 2 K-ás csomagokban Margit-Poude 1.20. Gyártja: Földes Kelemen, gyógyszerész, Aradon.

3-25

HÖLGYEIM

HÖLGYEIM

Csakis **MARGIT** gyógytá-
Teffert Károly **MARGIT** rában kapható
Szarvas, Szent István király-útca 170.

A bőrápolást célzó készítmények virága, mely a bőrápolási igényeket a legideálisabb mértékben kielégíti, mely a bőr szépségét, finomságát, üdőségét meglepően alig néhány nap alatt előmozdítja és elragadóvá teszi, az

„ORCÉLDEA” Acsokonyos Gyomo

Zaloss éjjeli, szirtalan nappali használatra. Ára 6 Gt.

Állandó nagy raktár eredeti üvegekben: gyomorszesz, görcs-cseppek, csusz- és köszvény-aether, fluidok, sertésvész stb. elleni szerek, valamint a legtöbb bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek

CITROMOT tökéletesen helyettesítő háztartási cikk a **Citrom-Tabletták**. Dob. 2 k. Tábori csomagolásban **Féregirtó**, továbbá méregmentes **Egér és Patkány tömegirtó** szerek! **Lábizzadási** elleni készítmények! Gyomor és **vértáztisztításra** rendkívül enyhe **hashajtó** házi-szer a **MARGIT-LABDACS** Dob. 60 f.

OLOSÓ

papír hulladék

kapható SAMUEL A.

könyvnyomdájában.

Gyűjtőnek a legjobb

ban megfelel.

Ára különként 40 fillér

Legkisebb vétel 10kg.

SÁMUEL ADOLF KÖNYV- ÉS PAPIRKÉPES-
KÉPES

Legújabb

kiadású tankönyvek, első minőségű, színes dal-
mazott rajztömbök, legkiválóbb eredeti svájci
tühegyű körzők, olaj- és vízfestékek, tus, min-
denféle írószerek és füzetek a lejobb minő-
ségben jutányos áron bevezethetők.

Szépirodalmi művek III

Iskolás-táskák nagy választékban.